

Sygn. akt IV U 657/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 maja 2019r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 maja 2019r. w S.

odwołania S. C. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 8 sierpnia 2018 r. Nr (...)

w sprawie S. C. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala prawo S. C. (1) do emerytury od dnia 01 lipca 2018r.

Sygn. akt: IV U 657/18 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 8 sierpnia 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił S. C. (1) prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił, iż do dnia 1 stycznia 1999r. osiągnął 25-letni okres ubezpieczenia oraz 15-letni staż pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy podniósł, że udowodniony staż ubezpieczeniowy wynosi 24 lata, 10 miesięcy i 7 dni, natomiast udowodniony staż pracy w szczególnych warunkach obejmuje okres zatrudnienia w (...)w W. od 28 marca 1991r. do 31 grudnia 1998r. Organ rentowy wskazał ponadto, że wymagany 25-letni okres ubezpieczenia nie został uzupełniony okresem pracy w gospodarstwie rolnym od 1 września 1980r. do 23 lutego 1981r., gdyż w tym okresie ubezpieczony nie był zameldowany w miejscowości, w której znajdowało się gospodarstwo rolne rodziców (decyzja z 8 sierpnia 2018r. k.32 akt emerytalnych).

Odwołanie od w/w decyzji złożył S. C. (2) wnosząc o jej zmianę i ustalenie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że organ rentowy błędnie nie zaliczył do okresu ubezpieczenia okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 1 września 1980r. do 23 lutego 1981r., gdyż przez cały czas mieszkał na terenie tego gospodarstwa i pracował w nim i jedynie z uwagi na to, że poszukiwał pracy w W. został w niej zameldowany przez znajomą osobę. W odniesieniu do stażu pracy w szczególnych warunkach ubezpieczony wskazał, że do stażu tego zaliczyć należy okres

pracy w Zakładzie (...) w W. od 24 stycznia 1977r. do 23 listopada 1979r., gdzie wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego, a następnie okres pracy w Państwowym Ośrodku (...) w K., gdzie wykonywał pracę mechanika wózków akumulatorowych polegającą na ładowaniu baterii akumulatorowych i wreszcie okres pracy w (...) Spółdzielni (...) od 24 lutego 1981r. do 6 grudnia 1992r., gdzie pracował jako konwojent ładowacz i jako palacz (odwołanie k.2-7 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie k.8-9 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony S. C. (1) w dniu (...) ukończył 60-ty rok życia. W dniu 20 lipca 2018r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury (wniosek k.18 akt emerytalnych). Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony udowodnił staż ubezpieczeniowy w wymiarze 24 lata, 10 miesięcy i 7 dni. Ponadto organ rentowy ustalił, że do dnia 1 stycznia 1999r. ubezpieczony osiągnął staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 7 lat, 7 miesięcy i 17 dni z tytułu zatrudnienia w (...) w W. od 28 marca 1991r. do 31 grudnia 1998r. (świadcstwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z 4 czerwca 2018r. k.9 akt emerytalnych).

Z uwagi na brak wymaganego ustawą okresu ubezpieczenia, a także stażu pracy w szczególnych warunkach decyzją z 8 sierpnia 2018r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu przyznania emerytury (decyzja z 8 sierpnia 2018r. k.32 akt emerytalnych).

Ojciec ubezpieczonego J. C. w okresie od 1968r. do 15 lutego 1987r. był posiadaczem, a następnie właścicielem gospodarstwa rolnego położonego we wsi P. gmina M. o powierzchni 9,99 ha (zaświadczenie Starosty (...) z 29 stycznia 2018r. k.24 akt emerytalnych). Ojciec ubezpieczonego prowadził przedmiotowe gospodarstwo rolne. Prowadził w nim uprawę roślinną w zakresie zbóż, ziemniaków i tytoniu, a także hodowlę zwierząt w postaci dwóch krów, kilku sztuk trzody chlewnej, konia. W okresie od 1 września 1980r. do 23 lutego 1981r. (5 miesięcy i 23 dni) ubezpieczony nie pracował zawodowo. Mieszkał w tym czasie wraz z żoną H. C. (związek małżeński ubezpieczony zawarł w dniu 29 września 1979r.) na terenie gospodarstwa rolnego ojca i stale – codziennie pracował w tym gospodarstwie w wymiarze nie mniejszym niż 4 godziny dziennie. W powyższym okresie ojciec ubezpieczonego był wdowcem i praca ubezpieczonego w tym gospodarstwie obejmująca niezbędne prace polowe oraz prace przy obrządki zwierząt miała istotne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania tego gospodarstwa. Od 2 września 1980r. do 15 stycznia 1987r. ubezpieczony był zameldowany poza rodzinną miejscowością P. (zaświadczenie o zameldowaniu z 29 stycznia 2018r. k.25 akt emerytalnych). Było to związane z poszukiwaniem, a następnie podjęciem – od 24 lutego 1981r. przez ubezpieczonego pracy na terenie W.. Faktycznie jednak w okresie od 1 września 1980r. do 23 lutego 1981r. ubezpieczony mieszkał z rodziną – żoną i dwójką dzieci w rodzinnym gospodarstwie (kopia dowodu osobistego H. C. – żony ubezpieczonego z poświadczeniem zameldowania na pobyt stały od 2 września 1980r. we wsi P. nr (...) gmina M. k.6-7 akt sprawy, zeznania świadków: H. C., H. K. (1) i H. K. (2) k.23-24 akt sprawy oraz zeznania ubezpieczonego k.21v-22 akt sprawy).

W okresie od 3 września 1973r. do 17 listopada 1976r. ubezpieczony był zatrudniony w Fabryce (...) w Ł., w pełnym wymiarze czasu pracy, przy czym w okresie od 1 lipca 1976r. do 17 listopada 1976r. ,tj. przez 4 miesiące i 17 dni ubezpieczony wykonywał pracę na stanowisku ślusarza remontu form polegającą na wyjmowaniu form z maszyn, a następnie na remoncie i przygotowaniu tych form do dalszej produkcji opakowań z tworzyw sztucznych. Praca ta odpowiadała pracy w szczególnych warunkach określonej w wykazie A załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r., Dział IV (chemia), poz.17 - produkcja i przetwórstwo tworzyw sztucznych (świadcstwo pracy z 13 listopada 1990r. k.3 akt o ustalenie kapitału początkowego, świadcstwo wykonywania prac w szczególnych warunkach wystawione w dniu 16 kwietnia 2019r. przez Fabrykę (...) SA w Ł. – w kopercie na k.61 akt sprawy, zeznania ubezpieczonego k.63 akt sprawy).

W okresie od 24 stycznia 1977r. do 23 listopada 1979r. (2 lata i 10 miesięcy) ubezpieczony był zatrudniony w Zakładzie (...) w W., w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony. Ubezpieczony jeździł samochodami ciężarowymi typu A. lub S. i przewoził nimi ćwierci i półtusze wołowe. Stosunek pracy ustał w związku z utratą przez ubezpieczonego uprawnień do kierowania pojazdem na skutek wypadku komunikacyjnego (świadcstwo pracy z 26 listopada 1979r. k.3 akt o ustalenie kapitału początkowego, zeznania ubezpieczonego k.22v i k.63 akt sprawy).

W okresie od 24 lutego 1981r. do 6 grudnia 1992r. ubezpieczony był zatrudniony w (...) Spółdzielni (...) w pełnym wymiarze czasu pracy. W okresie tego zatrudnienia ubezpieczony pracował na stanowisku ładowacza-konwojenta, aparatowego, a następnie palacza. W związku z powierzeniem stanowiska palacza, ubezpieczony na potrzeby wykonywania powierzonej pracy uzyskał kwalifikacje w zakresie eksploatacji urządzeń energetycznych ,tj. obsługi kotłów wodnych i parowych (świadcstwo pracy z 17 grudnia 1992r. k.7 akt emerytalnych). Po raz pierwszy uprawnienia do obsługi urządzeń energetycznych ,tj. kotłów wodnych i parowych ubezpieczony uzyskał w dniu 7 marca 1984r. (dwa zaświadczenia kwalifikacyjne do obsługi urządzeń energetycznych, w tym, wydane w dniu 7 marca 1984r. – w kopercie na k.60 akt sprawy). Będąc zatrudnionym na stanowisku palacza ubezpieczony pracował przy obsłudze kotłów parowych, które wytwarzały parę na produkcję, a także kocioł wodny do obsługi centralnego ogrzewania. Były to kotły typu przemysłowego, obsługiwane w całości ręcznie (zeznania świadka T. B. k.62v akt sprawy i uznania ubezpieczonego k.22v akt sprawy). Ubezpieczony wykonywał pracę palacza w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywał ją do końca zatrudnienia w (...) Spółdzielni (...) ,tj. do 6 grudnia 1992r., przy czym od 28 marca 1991r. ubezpieczony był zatrudniony jednocześnie na stanowisku palacza w (...)w W.-M. i okres zatrudnienia w tej placówce od 28 marca 1991r. został zaliczony przez organ rentowy jako okres pracy ubezpieczonego w szczególnych warunkach (zaskarżona decyzja z 8 sierpnia 2018r. k.32 akt emerytalnych). Licząc od 7 marca 1984r. (data uzyskania uprawnień do obsługi kotłów) do 27 marca 1991r. okres pracy ubezpieczonego na stanowisku palacza wynosi 7 lat i 20 dni.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie S. C. (1) podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r., poz.748 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy ,tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczony spełnia przesłankę wymaganego okresu ubezpieczenia oraz wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach. Poza sporem pozostawało, że ubezpieczony osiągnął wymagany ustawą wiek. W odniesieniu do okresu ubezpieczenia, który zgodnie z ustawą powinien wynosić

co najmniej 25 lat na datę 1 stycznia 1999r. ubezpieczony wnosił o zaliczenie do tego okresu, okresu pracy w gospodarstwie rolnym ojca położonym w miejscowości P., gmina M., od 1 września 1980r. do 23 lutego 1981r. (5 miesięcy i 23 dni) wskazując, że w okresie tym mieszkał i codziennie pracował w tym gospodarstwie. Analizując okoliczności sprawy, Sąd doszedł do przekonania, że stanowisko ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie. Organ rentowy wskazał, że w w/w okresie ubezpieczony był zameldowany poza miejscowością P., niemniej przeprowadzone przez Sąd dowody z zeznań świadków oraz z zeznań ubezpieczonego wskazują na to, że faktycznie w okresie tym, ubezpieczony mieszkał wraz z żoną i dziećmi na terenie gospodarstwa rolnego i stale w nim pracował. Ubezpieczony wyjaśnił, i nie ma podstaw by kwestionować te twierdzenia, że zameldowanie poza miejscowością P., a dokładnie w W. było podyktowane poszukiwaniem pracy w W. i istotnie od 24 lutego 1981r. ubezpieczony podjął pracę w (...) Spółdzielni (...). Należy dodatkowo zauważyć, że w spornym okresie ,tj. od 1 września 1980r. do 23 lutego 1981r. ubezpieczony nie pracował zawodowo, co uwiarygadnia jego twierdzenie, że mieszkał wraz żoną w gospodarstwie rolnym ojca i pracował w tym gospodarstwie (do odwołania ubezpieczony załączył kopię dowodu osobistego żony, z którego wynika, że od 2 września była ona zameldowana na stale w tymże gospodarstwie ,tj. pod adresem (...) – k.6-7 akt sprawy). Resumując Sąd stwierdził, że okres pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym ojca od 1 września 1980r. do 23 lutego 1981r. podlega – na podstawie art.10 ust.1 pkt 3 ustawy emerytalnej - zaliczeniu do okresu wymaganego do nabycia emerytury i uwzględnienie tego okresu w wymiarze 5 miesięcy i 23 dni powoduje, że ubezpieczony legitymuje się co najmniej 25-letnim okresem ubezpieczenia.

W odniesieniu do stażu pracy w szczególnych warunkach ubezpieczony podnosił, że posiada 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach, gdyż oprócz niekwestionowanej przez organ rentowy pracy w takich warunkach w (...)w W.-M., pracę w szczególnych warunkach wykonywał również m.in. na rzecz Zakładu (...) w W. od 24 stycznia 1977r. do 23 listopada 1979r. (2 lata, 10 miesięcy), gdzie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej powyższej 3,5 tony, jak również na rzecz (...) Spółdzielni (...), gdzie w okresie od 24 lutego 1981r. do 6 grudnia 1992r., pracował kolejno jako konwojent-ładowacz, aparatowy i palacz. Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe dało podstawy do ustalenia, że w istotnie w okresie zatrudnienia w Zakładzie (...) w W. od 24 stycznia 1977r. do 23 listopada 1979r. ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę polegającą na przewozie ćwierci i półtusz, przy czym przewozów tych dokonywał samochodem ciężarowym o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony, a praca tego rodzaju zaliczona jest do pracy w szczególnych warunkach o czym stanowi wykaz A dział VIII poz.2 załącznika do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W ocenie Sądu do stażu pracy w szczególnych warunkach zaliczyć należało ponadto okres pracy ubezpieczonego w (...) Spółdzielni (...) na stanowisku palacza kotłów parowych i wodnych typu przemysłowego. W powyższej Spółdzielni ubezpieczony pracował od 24 lutego 1981r. do 6 grudnia 1992r., przy czym jak wynika ze świadectwa pracy oraz z zeznań ubezpieczonego, przed powierzeniem ubezpieczonemu stanowiska palacza wykonywał on pracę na stanowisku ładowacza-konwojenta, a następnie aparatowego. Należy wskazać, że mimo kilkukrotnej korespondencji z podmiotami zajmującymi się przechowywaniem akt osobowych pracowników, Sądowi nie udało się ustalić miejsca przechowywania akt osobowych ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w w/w Spółdzielni (pisma k.29, 33, 45, 46 akt sprawy). Zgromadzone w sprawie dowody w postaci zeznań ubezpieczonego, świadka T. B. oraz istotnego dla sprawy dowodu z dokumentu w postaci urzędowego potwierdzenia nabycia przez ubezpieczonego uprawnień do obsługi urządzeń energetycznych w dniu 7 marca 1984r. (vide: wcześniejsze ustalenia) dały podstawy do ustalenia, że prace palacza ubezpieczony nabywał od chwili uzyskania uprawnień wymaganych do tego rodzaju pracy i pracę te wykonywał do końca zatrudnienia w tejże Spółdzielni. Świadek T. B. wskazał, że kiedy rozpoczął pracę w kotłowni w/w Spółdzielni, a miało to miejsce w kwietniu 1987r. ubezpieczony pracował już jako palacz (świadectwo pracy T. B. k.49 akt sprawy i zeznania świadka T. B. k.62v). W tych okolicznościach Sąd stwierdził, że okres zatrudnienia ubezpieczonego w (...) Spółdzielni (...) podlega zaliczeniu do stażu pracy w szczególnych warunkach za okres pracy na stanowisku palacza kotłów parowych i wodnych typu przemysłowego ,tj. od 7 marca 1984r. do 27 marca 1991r. (7 lat i 20 dni). Praca tego rodzaju jest zaliczana do pracy w szczególnych warunkach w myśl wykazu A dział XIV poz.1 załącznika do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Dodatkowo do stażu pracy w szczególnych warunkach zaliczy należy okres pracy

ubezpiezonego w Fabryce (...) w Ł. w okresie od 1 lipca 1976r. do 17 listopada 1976r. ,tj. przez 4 miesiące i 17 udokumentowany świadectwem wykonywania prac w szczególnych warunkach wystawionym w dniu 16 kwietnia 2019r. przez Fabrykę (...) SA w Ł. (w kopercie na k.61 akt sprawy).

Reasumując uznać należało, że po doliczeniu powyższych okresów zatrudnienia do stażu pracy w szczególnych warunkach, ubezpieczony spełnia przesłankę 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Dodatkowo jak już wskazano ubezpieczony spełnia przesłankę 25-letniego okresu ubezpieczenia. Mając to na uwadze Sąd na podstawie art.477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że S. C. (1) przysługuje prawo do emerytury od 1 lipca 2018r. ,tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku o emeryturę (wniosek k.18 akt emerytalnych).